

Agrárkár enyhítés új alapokon

2012. augusztus 31.

Országos aszályhelyzet meghirdetése - igényelhető a kárenyhítő juttatás

A Vidékfejlesztési Minisztérium sajtóosztálya 2012. augusztus 29.-i kormányülést követően sajtóközleményt tett közzé az országos aszályhelyzet meghirdetéséről. 2012. január elsejétől megváltoztak az agrárkár enyhítés szabályai, aminek gyakorlati lépéseiről augusztus elején már tájékoztattuk tagszervezeteinket. (Ennek anyaga a jelen tájékoztatásunk végén található.)

A sajtóosztály közleménye összegzi: a 2012. január elsejétől hatályos kockázatkezelési törvény szerint az aszálykár után akkor fizethető kárenyhítő juttatás, ha

- a termelő az aszálykárt bejelenti a területileg illetékes megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságához (az agrárkár-megállapító szervhez),
- az aszálykárt és a hozamcsökkenést az Országos Meteorológiai Szolgálat adatait felhasználva agrárkár-megállapító szerv igazolja,
- a termelő a kárenyhítési hozzájárulást szeptember 15-ig beérkezőleg maradéktalanul megfizeti,
- a kárenyhítő juttatás iránti igényét november 30-ig benyújtja,
- az adott termelő hozamérték-csökkenése üzemi szintjén mérve a 30%-os mértéket meghaladja,
- az aszályhelyzetről a miniszter a közleményt kiadja.

Az új kockázatkezelési rendszerben kockázati közösség tagjai azok a mikro-, kis- és középvállalkozásoknak minősülő mezőgazdasági termelők, akik egységes támogatási kérelmen jelezték csatlakozási szándékukat, vagy a termesztésre szolgáló terület nagysága meghaladja ültetvényeknél az 1 hektárt, szántóföldi zöldség termesztésénél az 5 hektárt, vagy egyéb szántóföldi kultúrák termesztésénél a 10 hektárt.

A kárenyhítő juttatás teljes összegére azok a termelők jogosultak, akik mezőgazdasági biztosítást kötöttek az üzemi szintű referenciahozam-értékének legalább felére kiterjedően. Ennek hiányában az uniós szabályok alapján a gazdálkodók csak az egyébként járó kárenyhítő juttatás felére jogosultak.

Forrás: Vidékfejlesztési Minisztérium Sajtóosztálya

A HANGYA tájékoztató anyaga

Aszálykárral kapcsolatos teendők, az agrárkárenyhítés új alapokon

A kockázatközösségre alapozott új agrárkár enyhítési szabályokat a 2011. évi CLXVIII. törvény határozta meg, végrehajtásáról a 21/2012(III.9.) VM rendelet rendelkezik.

A gazdálkodók az MVH-hoz benyújtott egységes támogatási kérelmükkel automatikusan tagjai lettek a rendszernek, és meg kell fizetniük a kárenyhítési alaphoz való hozzájárulást is. Az automatikus tagság azon gazdálkodókra vonatkozik, akiknek a termőföldje meghaladja ültetvényeknél az 1 hektárt, szántóföldi zöldségtermelésnél az 5 hektárt, egyéb szántóföldi művelési ágban a 10 hektárt. Az ennél kisebb földterületen gazdálkodó termelők önkéntesen - 3 év folyamatosságot vállalva -, az egységes kérelmükben megtett nyilatkozatukkal léphettek be a rendszerbe. A gazdálkodói érdekeltséget fokozhatja, hogy kibővült az elemi károk köre: ezentúl téli fagy, tavaszi fagy, aszály, árvíz, belvíz, felhőszakadás, vihar és a jégeső okozta károk is kockázati tényezők. Az MVH július 15-ig értesítette a termelőt a kárenyhítési hozzájárulás mértékéről. Ez szántóföldi növénytermesztésnél hektáronként évi 1000, szántóföldi zöldségeknél, valamint szőlő-, gyümölcs- és egyéb ültetvényeknél 3000 forint. A rét-, legelő-, gyepterületekkel, valamint a termőre még nem fordult ültetvényekkel a kárenyhítési rendszerhez csatlakozni nem lehet. A termelőnek a kárenyhítési hozzájárulást szeptember 15-ig kell maradéktalanul megfizetnie az MVH-nak.

A megújított rendszer a korábbiaktól eltérően már az egyéni felelősségvállalásra is épít – főleg a szántóföldi növénytermesztők esetében. Kárenyhítésre ugyanis csak az számíthat, aki maga is rendelkezik piaci biztosítással. Azok a termelők, akik az üzemszintű referenciahozam-értéknek legalább a felére kiterjedően nem kötnek az adott növénykultúrára jellemző kár ellen biztosítást, csak az elszenvedett károk alapján számított kárenyhítő juttatás felére lesznek jogosultak.

Káresemény esetében a VM rendelet 4.§.(1) szerint „A mezőgazdasági termelő a használatában lévő termőföldön a tárgyévben bekövetkezett mezőgazdasági káreseményt, valamint az okozott kár becsült mértékét a rendelet 1. melléklete szerinti adattartalmú, a mezőgazdasági igazgatási szerv által a honlapján közzétett bejelentőlapon köteles bejelenteni a kárt szenvedett terület szerint illetékes megyei kormányhivatal földművelésügyi igazgatóságához (a

továbbiakban: agrárkár-megállapító szerv) a mezőgazdasági káresemény bekövetkezésétől számított 15 napon belül. A 2011. évi CLXVIII. törvény (Mkk. Tv.) 2. § 21. pontjában foglalt mezőgazdasági káresemény bekövetkezésének azt az időpontot kell tekinteni, amikor a növénykultúra vonatkozásában a mezőgazdasági káresemény első alkalommal érzékelhetővé válik.” Tekintettel e meghatározásra a **termelő általi érzékelés viszonylag rugalmas időpontot jelent** és az eddigiektől eltérően nem köti a bejelentést a minisztérium káreseményt (fagy, árvíz, aszály) kihirdető nyilatkozatához. (Erre az új szabályozás alapján a minisztériumnak az adott év október 31.- ig van kötelezettsége.)

A mezőgazdasági káresemény bekövetkezésének ténye és a **hozamcsökkenés mértéke** az agrárkár-megállapító szerv, vagy az agrárkár-megállapító szerv által megkeresett megyei kormányhivatal kerületi állat-egészségügyi és élelmiszer-ellenőrző hivatalának falugazdász közreműködésével lefolytatott **helyszíni szemle** során kerül megállapításra. Az Agrárgazdasági Kutatóintézet által szolgáltatott, és a minisztérium honlapján várhatóan szeptemberben közzétételre kerülő **referenciahozamok** alapján kerülhet meghatározásra a kárenyhítés alapjául szolgáló **hozamérték- csökkenés**.

Kárenyhítő juttatás igénybevételére vonatkozó **jogosultság** csak abban az esetben állapítható meg, ha a kárenyhítési évben bekövetkezett mezőgazdasági káresemények üzemi szinten **több, mint 30%-os hozamérték-csökkenést** okoztak.

A mezőgazdasági termelő az igényelt **kárenyhítő juttatás összegét** a mezőgazdasági igazgatási szerv által annak honlapján, a rendelet 2-7. melléklet alapján közzétett táblázatok felhasználásával számítja ki. Ezen kitöltött mellékleteket a mezőgazdasági termelő három eredeti példányban személyesen vagy postai úton tárgyév **november 30-áig** nyújthatja be az agrárkár-megállapító szervhez. A benyújtott dokumentumok együttesen alkotják a kárenyhítő juttatás iránti kérelmet. A kárenyhítő juttatás kifizetésére - a jóváhagyott kifizetési kérelem alapján - a VM rendelet szerint a tárgyévet követő év március 31.-ig kerül sor.